

# Didemnum albidum

## Svampsjöpung



NE NA LC **DD** NT VU EN CR RE

Kunskapsbrist (DD)

**Ordning:** *Aplousobranchiata*, **Familj:** Didemnidae (hinnsjöpungar), **Släkte:** *Didemnum*, **Art:** *Didemnum albidum*  
- svampsjöpung (Verrill, 1871) **Synonymer:** *Leptoclinum albidum* Verrill, 1871, *Didemnum roseum* Sars, 1851

### Kännetecken

En art som bildar en ljus, tunn och lite knottrig skorpa på t.ex. alger eller andra sjöpungar. Vid en snabb titt kan den lätt förväxlas med ett litet svampdjur.

Kolonin bildar en 2-5 mm tjock, kalkartad skorpa med oregelbundna kanter som sträcker sig över 7-10 cm. Färgen varierar mellan vita, rosa och gulaktiga nyanser. Zooiderna, som blir 1,5-1,8 mm långa, delar utströmningsöppningar och sitter oregelbundet arrangerade runt dessa. Utströmningsöppningarna är stjärnformiga och sitter glest. De är små, men större än de enskilda zoidernas munsifonöppningar. Munsifonen hos varje zoid är liten och svår att upptäcka eftersom den täcks av en lång och smal flik, men öppningarna kan vara något upphöjda och ge kolonin ett aningen vårtigt intryck. Manteln innehåller stora mängder kalkkorn som har en diameter på 50-80 eller undantagsvis 175 µm. Formerna på kalkkornen (som måste prepareras ut) är artspezifisk och kan vara användbar vid artbestämningen. De är oftast sfäriska med rätt få men stora, avrundade utskott, men hos individer som lever på större djup (mer än 100 m) är de mer stjärnformiga med förhållandevis vassa spetsar. Zooiderna måste prepareras ut ur den gemensamma manteln för att studeras närmare.

Inre anatomi: Kroppen är tydligt indelad i en thorax och en abdomen. I thorax sitter gälkorgen, som har 16 muntentakler och fyra rader av gälspringor. På sidorna av thorax finns ett par ovala, ibland ganska oansenliga sidoorgan. Atrialsifonen är snäv och smal, och den har en långsmal takflik. Sädledaren, som är belägen i abdomen, är snodd i 6-8 vindlingar. Ovariet är långsträckt och löper längsmed sädledarens nedre del.

### Utbredning och status

I Sverige är svampsjöpung känd från Gullmarsfjorden och Kosterområdet i Bohuslän. Det är en nordlig, cirkumpolär art som finns på båda sidor av Atlanten. På den europeiska sidan finns den längs Norges kust från Stavangerfjorden till Spetsbergen samt vid Färöarna, Island och Grönlands västkust. Längs Nordamerikas östkust finns den söderut till Cape Cod. Dessutom finns fynd längs Sibirens nordkust hela vägen österut till Berings sund.

### Ekologi

Svampsjöpung sitter fast på hårda underlag, t.ex. klippor, stenar eller musselskal, där kolonin breder ut sig med en oregelbunden yttre kant. Den sitter även på havstulpaner, kalkrör från havsborstmaskar av familjen Serpulidae, kalkartade mossdjur, hydroider, svampdjur eller andra sjöpungsarter. I svenska vatten påträffas den ofta antingen på rynksjöpung *Ascidia obliqua* eller på havspotatis *Polycarpa pomaria* på ett djup av mer än 20 meter. I andra områden är den känd från littoralen (strandzonen) ned till ca 300 meters djup eller mer. Ovariet kan innehålla ägg i flera mognadsstadier, med de tidiga stadierna högst upp. Äggen släpps ut i speciella hålrum i nedre delen av den gemensamma manteln där de utvecklas, och från vilka larverna så småningom tränger sig ut.

### Hot

Eftersom svampsjöpungen är så dåligt känd är det svårt att uttala sig om eventuella hot

## Åtgärder

---

Då hotbilden inte är klarlagd är det svårt att föreslå några specifika åtgärder. En ökad kunskap om arten, dess ekologi och status i svenska vatten är önskvärd

## Övrigt

---

Namngivning: *Didemnum albidum* (Verrill, 1871). Originalbeskrivning: *Leptoclinum albidum*. American Journal of Science, Ser. 3 (1): 446.

Etymologi: albidus (lat.) = vitaktig; albeo (lat.) = vara vit eller blek; suffixet -idus (lat.).

Uttal: [Didémnum álbidum]

## Litteratur

---

Nationalnyckeln till Sveriges flora och fauna. Lansettfiskar-broskfiskar. Branchiostomatidae-Chondrichthyes. 2011. ArtDatabanken, SLU, Uppsala.

Hansson, H. G. 1998. Sydkandinaviska marina flercelliga evertebrater utgåva 2. Länsstyrelsen Västra Götaland.

## Författare

---

Thomas Stach & Hans G. Hansson 2011 (Kännetecken, Ekologi och Utbredning, bearbetad av Ragnar Hall, ArtDatabanken). Anna Karlsson (naturvårdsinformation).